กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

กระบวนการชำระบัญชี

พฤศจิกายน 2565
สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2546

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการชำระบัญชีกลุ่มเกษตรกรที่ นทส. สั่งเลิก พ.ศ. 2564

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง หลักเกณฑ์พิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

หลักและวิธีปฏิบัติการชำระบัญชีสหกรณ์

ขั้นตอนปฏิบัติการชำระบัญชีที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนก่อนการชำระบัญชี
2. ขั้นตอนระหว่างการชำระบัญชี
3. ขั้นตอนภายหลังการชำระบัญชี

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

ขั้นตอนปฏิบัติก่อนชำระบัญชี

1

รับมอบทรัพย์สิน
สมุดบัญชี + เอกสาร

2

ประกาศโฆษณา
+ แจ้งเจ้าหนี้

3

จัดทำงบการเงิน
ณ วันที่เลิก มาตรา 80

4

ส่งให้ผู้สอบบัญชี
ตรวจสอบ + รับรอง
งบการเงิน

5

เสนองบการเงิน
ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
+ เสนอ นทส.

1. รับมอบทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่น

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 78

- เมื่อสหกรณ์เลิก ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีหน้าที่จัดการรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ไว้จนกว่าผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้ส่งมอบ
- ผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ส่งมอบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นเมื่อใดก็ได้

คำแนะนำ นทส. เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2546

- ให้ปฏิบัติตามมาตรา 78 ควรเรียกให้ส่งมอบทรัพย์สิน พร้อมด้วย สมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นให้เสร็จสิ้น ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี

2. ประกาศโฆษณา แจ้งเจ้าหนี้

พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 79

➢ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี

1. ให้ประกาศโฆษณาทาง นสพ. รายวัน อย่างน้อย 2 วันติดต่อกัน หรือประกาศโฆษณาทางอื่นว่าสหกรณ์ได้เลิก
2. แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ทุกราย เพื่อทราบว่าสหกรณ์นั้นเลิก และให้เจ้าหนี้ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชี

คำแนะนำ นทส. เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2546

➢ ให้ปฏิบัติตามมาตรา 79 ภายในระยะเวลาที่กำหนด

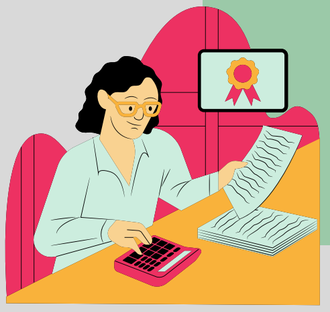
3. จัดทำงบการเงิน ณ วันที่เลิก

พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 80 วรรคแรก

- ผู้ชำระบัญชีต้องทำงบการเงินของสหกรณ์โดยไม่ชักช้า

คำแนะนำ นทส. เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2546

- ให้ปฏิบัติตามมาตรา 80 ควรจัดทำงบการเงิน ณ วันที่เลิกให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี
- ให้จัดทำงบการเงินจากเอกสารหลักฐานการเงินของสหกรณ์ต่อจากงบการเงินครั้งสุดท้ายที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นครั้งหลังสุดถึงวันที่เลิก

4. ส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบเพื่อรับรองงบการเงิน

พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 80 วรรคแรก

- ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบงบการเงินนั้น

คำแนะนำ นทส. เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2546

- ให้ปฏิบัติตามมาตรา 80 โดยส่งงบการเงิน ณ วันที่เลิก ให้ผู้สอบบัญชีรวม 3 ฉบับ และเมื่อได้ตรวจสอบรับรองงบการเงินนั้นแล้ว ให้ผู้สอบบัญชีเก็บไว้ 1 ฉบับ และส่งคืนให้ผู้ชำระบัญชี 2 ฉบับ

5. เสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่ / นทส.

พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 80 วรรคสอง

- เมื่อผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติ แล้วเสนองบการเงินนั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำ นทส. เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2546

- ให้ปฏิบัติตามมาตรา 80 เสนองบการเงินให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติแล้วเสนองบการเงิน พร้อมรายงานของผู้สอบบัญชี และรายงานแสดงการอนุมัติของที่ประชุมใหญ่สหกรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์

5. เสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่ / นทส. (ต่อ)

พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 80 วรรคท้าย

- กรณีที่การประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุม ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่ออนุมัติ

ระเบียบ นทส. ว่าด้วยการชำระบัญชีกลุ่มเกษตรกรที่ นทส. สั่งเลิก พ.ศ. 2564

- เมื่อผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอต่อที่ประชุมใหญ่กลุ่มเกษตรกร เพื่ออนุมัติงบการเงิน แล้วเสนองบการเงินนั้นต่อ นายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อทราบ
- หากไม่สามารถประชุมใหญ่ได้ ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินต่อ นายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อทราบ และอนุมัติงบการเงิน

ขั้นตอนปฏิบัติระหว่างชำระบัญชี

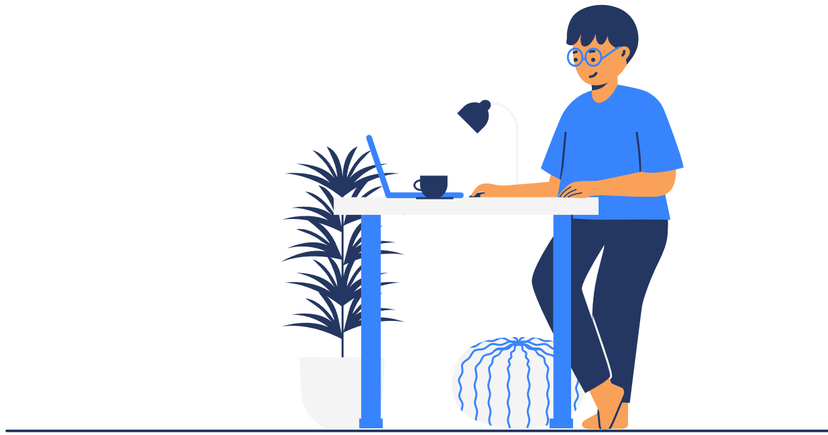
01 การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

02 การจัดการเกี่ยวกับหนี้สิน

03 การจัดการเกี่ยวกับทุนสหกรณ์

04 การปฏิบัติทางบัญชีระหว่างชำระบัญชี

05 การรายงานระหว่างชำระบัญชี

วิธีการ : รวบรวมทรัพย์สินที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่เลิก

1. การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ทรัพย์สิน ⇨ ทั้งที่เป็นสังหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์ สิทธิประโยชน์อื่นใด เพื่อจำหน่ายเป็นเงินสด นำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี ชำระหนี้เจ้าหนี้ ชำระคืนสมาชิก

เงินสด

เก็บรักษาเงินสดในมือได้ ไม่เกินสหกรณ์ละ 1,000 บาท

ส่วนที่เกิน ➡ นำฝากธนาคารในนามของผู้ชำระบัญชี
และจะถอนเงินฝากนั้นได้ก็เพื่อจ่าย
ตามหน้าที่ของผู้ชำระบัญชีเท่านั้น

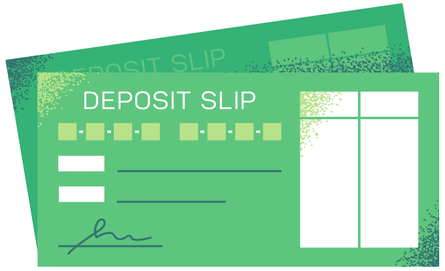
(ให้นำฝากธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์ชุมนุมสหกรณ์ หรือสหกรณ์อื่น)

เงินฝากธนาคาร

1. ให้โอนชื่อผู้ฝากเดิม เป็นชื่อของผู้ชำระบัญชี
2. ธนาคารเดิมไม่สะดวกในการติดต่อ ฝากถอนให้ปิดบัญชี แล้วเปิดบัญชีธนาคารแห่งใหม่ในนามผู้ชำระบัญชี

ลูกหนี้

1. จัดทำกระดาษทำการลูกหนี้
2. รวบรวมหลักฐานการเป็นหนี้ให้ครบถ้วน
3. จัดทำหนังสือทวงหนี้จากลูกหนี้
4. ใช้ดุลยพินิจดำเนินการให้เหมาะสมกับสภาพลูกหนี้
   - ลูกหนี้ใกล้ขาดอายุความ
   - ลูกหนี้ขาดอายุความแล้ว

ลูกหนี้ (ต่อ)

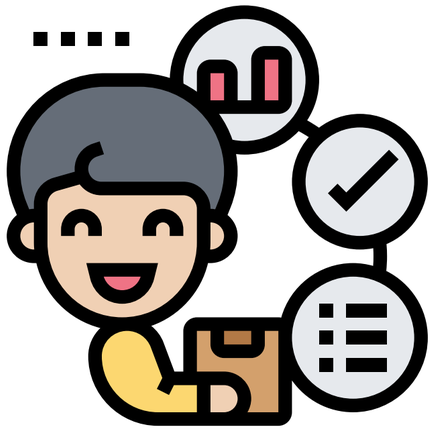

5. การดำเนินการหลังการทวงหนี้และไม่ได้รับชำระหนี้
   - หนี้จำนวนเงินมาก มีเอกสารหลักฐานครบถ้วน
   - ลูกหนี้ไม่อาจชำระหนี้ได้อย่างสิ้นเชิง
   - ลูกหนี้อยู่ระหว่างดำเนินคดี
   - ลูกหนี้ดำเนินคดีจนถึงที่สุดแล้ว
6. ปิดบัญชีลูกหนี้ไปบัญชีเลิกกิจการ และรายงานเกี่ยวกับการจัดการลูกหนี้

สินค้าคงเหลือ

1. ตรวจสอบสภาพสินค้า แยกสินค้าปกติ/เสื่อมชำรุด
2. กำหนดราคาที่คาดว่าจะจำหน่ายได้
3. นำสินค้าออกจำหน่ายโดยเร็ว
4. ปิดบัญชีสินค้าคงเหลือไปบัญชีเลิกกิจการ
   รายงานเกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงเหลือ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

สินทรัพย์ถาวร

1. จัดทำรายละเอียดสินทรัพย์ถาวร
2. ตรวจสอบสภาพสินทรัพย์ถาวร แยกสินทรัพย์ปกติ/เสื่อมชำรุดใช้การไม่ได้
3. กำหนดราคาที่คาดว่าจะจำหน่ายได้
4. นำสินทรัพย์ถาวรออกจำหน่ายโดยเร็ว
5. ปิดบัญชีสินทรัพย์ถาวรไปบัญชีเลิกกิจการ และรายงานเกี่ยวกับการจัดการสินทรัพย์ถาวร

เงินลงทุนถือหุ้น

1. ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารใบหุ้น และยืนยันยอดกับสถาบันที่สหกรณ์ถือหุ้น
2. นำหุ้นออกจำหน่าย รับเงินปันผลค้างรับ (ถ้ามี)
3. กรณีไม่มีเอกสาร / ไม่สามารถเรียกเงินคืนได้ ให้รายงานไว้
4. ปิดบัญชีเงินลงทุนไปบัญชีเลิกกิจการ

เงินมัดจำ / เงินประกัน

1. ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร และยืนยันยอดกับผู้รับเงินนั้นๆ
2. ขอยกเลิกภาระผูกพันต่าง ๆ และเรียกเงินคืน
3. กรณีไม่มีเอกสาร / ไม่สามารถเรียกเงินคืนได้ ให้รายงานไว้
4. ปิดบัญชีเงินมัดจำ เงินประกันไปบัญชีเลิกกิจการ

2. การจัดการเกี่ยวกับหนี้สิน

หนี้ที่ต้องจัดการชำระก่อนหนี้รายอื่น :

- ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
- ค่าภาระติดพัน
- ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียตามสมควรในการชำระบัญชี

ชำระหนี้สิน :

- เจ้าหนี้
- ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ฯ ค้างจ่าย
- หนี้สินอื่น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

เจ้าหนี้

1. จัดทำหนังสือแจ้งเจ้าหนี้ให้ยื่นคำทวงหนี้
2. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารการทวงหนี้
   ของเจ้าหนี้ทุกรายกับบัญชี / หลักฐานการเป็นหนี้
3. ดำเนินการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามลำดับ
   ความผูกพันแห่งสัญญาหรือข้อตกลง หรือ
   หลักฐานการเป็นเจ้าหนี้ตามลำดับ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

เจ้าหนี้ (ต่อ)

กรณีมีเงินสดไม่เพียงพอชำระหนี้ :

- ควรงดเว้นการชำระหนี้เจ้าหนี้ที่ขาดอายุความ
- ขอประนีประนอม / ขอลดหนี้กับเจ้าหนี้
- ร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้สหกรณ์ล้มละลาย

กรณีเจ้าหนี้ไม่ติดต่อทวงถามให้ชำระหนี้ :

- ผู้ชำระบัญชีต้องวางเงินไว้ต่อ นทส. และแจ้งให้เจ้าหนี้ทราบ

ค่าบำรุงสันนิบาตฯ ค้างจ่าย

1. ชำระค่าบำรุงสันนิบาตฯ ค้างจ่าย
2. กรณีมีเงินสดไม่เพียงพอชำระค่าบำรุงสันนิบาตฯ ค้างจ่ายทั้งจำนวน อาจชำระเพียงบางส่วน
3. กรณีไม่มีเงินสด / ทรัพย์สินคงเหลือ ไม่ต้องชำระค่าบำรุงสันนิบาตฯ ค้างจ่าย

(หนังสือ ที่ สสท. 0202/1329 ลว. 18 พ.ย. 2534)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

หนี้สินอื่น

มีวิธีปฏิบัติเช่นเดียวกับเจ้าหนี้

3. การจัดการเกี่ยวกับทุนสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น :

1. จัดทำรายละเอียดมูลค่าหุ้นของสมาชิกแต่ละคน

- ❑ หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่า
- ❑ หุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า

❑ หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่า

หากผลการชำระบัญชีปรากฏว่า ขาดทุนจากการชำระบัญชี นำผลขาดทุนมาลดมูลค่าหุ้น ซึ่งจะต้องจ่ายคืนให้แก่สมาชิกตามสัดส่วนของจำนวนหุ้นที่มีอยู่

❑ หุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า

ผู้ชำระบัญชีจะต้องเรียกให้สมาชิก หรือทายาทของสมาชิกผู้ตายนั้น ๆ ส่งชำระมูลค่าหุ้นที่ยังชำระไม่ครบมูลค่าให้ครบมูลค่าของแต่ละหุ้นที่กำหนดไว้

กรณีที่จะต้องเรียกส่งชำระมูลค่าหุ้นที่ยังไม่ครบมูลค่า

- ❑ กระทำต่อเมื่อปรากฏว่า มีทรัพย์สินน้อยกว่าหนี้สิน
- ❑ ไม่สามารถติดต่อให้ชำระค่าหุ้นเพิ่มได้ ให้ผู้ชำระบัญชีปฏิบัติเช่นเดียวกับลูกหนี้ที่ไม่สามารถเรียกให้ชำระหนี้คืนได้

3. การจัดการเกี่ยวกับทุนสหกรณ์ (ต่อ)

ทุนเรือนหุ้น :

2. จ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกไม่ได้จนกว่าชำระบัญชีเสร็จ

- ❑ กรณีทรัพย์สินที่เหลือจากการชำระบัญชี น้อยกว่า ทุนเรือนหุ้นตามบัญชี ให้เฉลี่ยทรัพย์สินนั้นคืนค่าหุ้นแต่ละหุ้นเท่า ๆ กัน
- ❑ กรณีไม่สามารถจ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกได้ทั้งหมดภายในเวลาที่ชำระบัญชี ให้วางเงินไว้กับ นทส.

3. การจัดการเกี่ยวกับทุนสหกรณ์ (ต่อ)

ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ :

- ❑ เป็นส่วนของทุนที่ไม่ต้องจ่ายคืน ปิดบัญชีไปบัญชีเลิก

กำไรสุทธิที่ยังไม่ได้จัดสรร :

- ❑ จัดสรรตามข้อบังคับของสหกรณ์
- ❑ ชำระค่าบำรุงสันนิบาตฯ จากการจัดสรรกำไรสุทธิ

4. การปฏิบัติทางบัญชีระหว่างชำระบัญชี

1. จัดทำเอกสารหลักฐานการบันทึกบัญชี
   เรียงตามลำดับวันที่เกิดเหตุการณ์
2. บันทึกรายการบัญชีระหว่างชำระบัญชี
   - ✓ สมุดเงินสด
   - ✓ สมุดรายวันทั่วไป
   - ✓ สมุดบัญชีแยกประเภท
   - ✓ บัญชีย่อยต่าง ๆ

การจัดทำบัญชีรับจ่าย

คำแนะนำ นทส. เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2546

ให้จัดทำบัญชีรับจ่ายระหว่างชำระบัญชี
เพื่อแสดงรายการรับ – จ่ายเงิน
โดยจัดทำเสนอพร้อมรายงานผลการชำระบัญชี
ทุกระยะ 6 เดือน นับแต่วันที่เสนองบการเงินต่อ
นายทะเบียนสหกรณ์ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

รูปแบบบัญชีรับจ่าย

บัญชีรับ – จ่าย

ของสหกรณ์ ..... จำกัด ซึ่งอยู่ในระหว่างการชำระบัญชี
ตั้งแต่วันที่ ..... ถึงวันที่ .....

เดบิต

เครดิต

วันที่	รายการ	จำนวนเงิน	วันที่	รายการ	จำนวนเงิน
	รวมรับเงินงวดนี้			รวมจ่ายเงินงวดนี้	
	เงินสดคงเหลือจากงวดก่อน			เงินสดคงเหลือยกไป	
	รวม			รวม	

เงินคงเหลือข้างต้นเก็บรักษาไว้ ดังนี้

1. ฝากไว้ในธนาคาร เป็นเงิน ..... บาท
2. ผู้ชำระบัญชีเก็บรักษาไว้ เป็นเงิน ..... บาท

รวม ..... บาท

ตรวจถูกต้องแล้ว

.....

(.....)

ผู้ชำระบัญชี

5. การรายงานระหว่างชำระบัญชี

ให้เสนอรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ทุกระยะ 6 เดือน
โดยทำตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ถ้าปรากฏข้อบกพร่องในการชำระบัญชี
ต้องแก้ไขข้อบกพร่อง และรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

รูปแบบรายงานความเคลื่อนไหว

เรียน นายทะเบียนสหกรณ์

ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ...../25..... ลงวันที่ ..... ได้แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ชำระบัญชี สหกรณ์ ..... จำกัด ที่เลิกนั้น

ข้าพเจ้าขอเสนอรายงานความเคลื่อนไหวผลการชำระบัญชีของสหกรณ์ ..... จำกัด ตั้งแต่วันที่ ..... ซึ่งเป็นวันเลิกสหกรณ์ ถึงวันที่ ..... ตามมาตรา 85 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

รูปแบบรายงานความเคลื่อนไหว

1. การเรียกหนี้สินคืน .....
2. การชำระหนี้ .....
3. การจัดการทรัพย์สิน .....
4. อุปสรรคในการชำระบัญชี .....
5. กำหนดเวลาในการชำระบัญชี .....
6. เรื่องอื่น ๆ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมนี้ได้แนบบัญชีรับจ่าย มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

ทรัพย์สินคงเหลือจากการชำระบัญชี (จ่ายตามลำดับ)-สหกรรณ์

1. จ่ายคืนค่าหุ้นไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
2. จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว ไม่เกินอัตราที่ นทส. กำหนดตามความเห็นชอบของ คพช. สำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท
3. จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกทำไว้กับสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

ทรัพย์สินคงเหลือจากการชำระบัญชี (จ่ายตามลำดับ)-สหกรณ์(ต่อ)

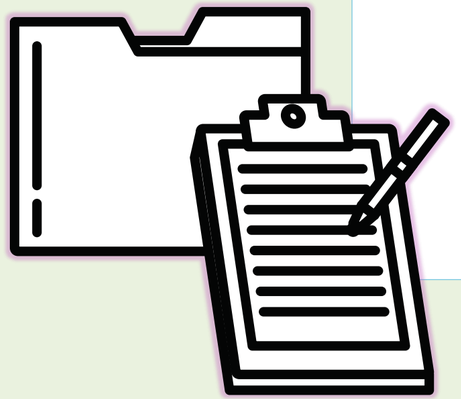

4. ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่อีกหลังจ่ายตาม 1 - 3
   - ❖ ให้โอนให้แก่สหกรณ์อื่น หรือ สันนิบาตฯ ตามมติที่ประชุมใหญ่
   - ❖ ไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ ให้โอนด้วยความเห็นชอบของ นทส.

ทรัพย์สินคงเหลือจากการชำระบัญชี (จ่ายตามลำดับ)-กลุ่มเกษตรกร

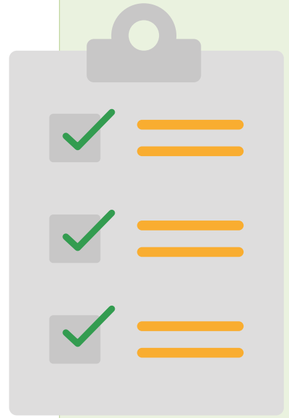
1. จ่ายคืนค่าหุ้นไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
2. จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว
3. จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกทำไว้กับกลุ่มฯ ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

(ปฏิบัติเช่นเดียวกับสหกรณ์)

ทรัพย์สินคงเหลือจากการชำระบัญชี (จ่ายตามลำดับ)-กลุ่มเกษตรกร (ต่อ)

4. ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่อีกหลังจ่ายตาม 1 - 3
   - ❖ ส่งมอบแก่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด เก็บรักษาไว้ เพื่อโอนให้แก่กลุ่มเกษตรกร ระดับเดียวกัน ตามมติที่ประชุมใหญ่
   - ❖ ไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ ให้โอนด้วย ความเห็นชอบของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด

ขั้นตอนปฏิบัติภายหลังชำระบัญชี

ขั้นตอนที่ 1

จัดทำรายการย่อ
ของบัญชีที่ชำระ

ขั้นตอนที่ 2

จัดทำรายงาน
การชำระบัญชี

ขั้นตอนที่ 3

ส่งให้ผู้สอบบัญชี
ตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 4

เสนอต่อ นทส.
เพื่อถอนชื่อสหกรณ์

ขั้นตอนที่ 5

ส่งมอบสมุดบัญชี
เอกสารแก่ นทส.

การปฏิบัติทางบัญชี

๑.

ปิดบัญชีหมวดสินทรัพย์

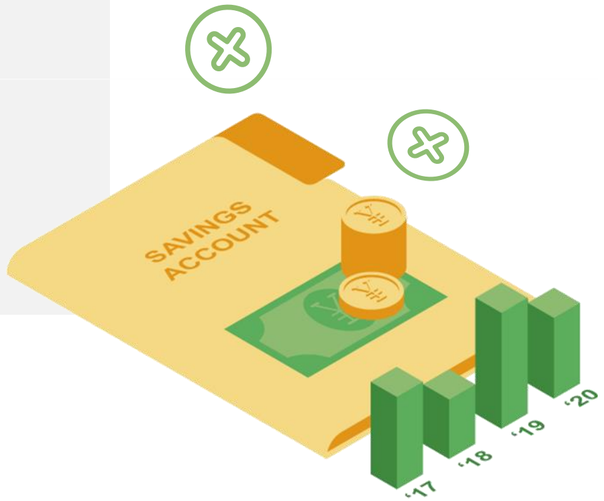
ไปบัญชีเลิกกิจการ

ยกเว้น บัญชีเงินสด เงินฝากธนาคาร ทรัพย์สินที่มิได้จำหน่าย แต่จ่ายโอนเป็นทรัพย์สินเหลือ

๒.

บันทึกบัญชี เฉพาะส่วนที่เจ้าหนี้ยกหนี้ให้

ไปบัญชีเลิกกิจการ

การปฏิบัติทางบัญชี (ต่อ)

๓.

ปิดบัญชีหมวดทุน

↓

ไปบัญชีเลิกกิจการ

ยกเว้น บัญชีทุนเรือนหุ้น

๔.

ปิดบัญชี รายรับต่างๆ
จากการชำระบัญชี

↓

ไปบัญชีเลิกกิจการ

๕.

ปิดบัญชี รายจ่ายต่างๆ
จากการชำระบัญชี

↓

ไปบัญชีเลิกกิจการ

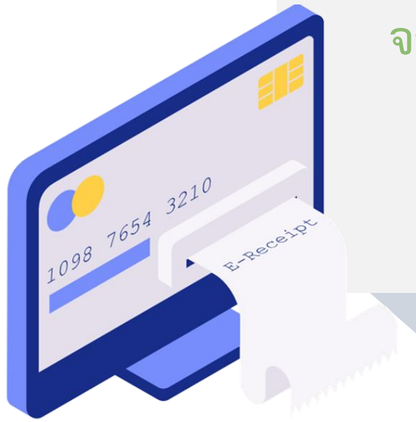

การปฏิบัติทางบัญชี (ต่อ)

๖.

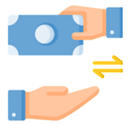
ปิดบัญชีเลิกกิจการ

ไปบัญชีกำไร (ขาดทุน)
จากการชำระบัญชี

เดบิต	เลิกกิจการ	xxx	
	เครดิต กำไรจากการชำระบัญชี		xxx
เดบิต	ขาดทุนจากการชำระบัญชี	xxx	
	เครดิต เลิกกิจการ		xxx
เดบิต	ทุนเรือนหุ้น	xxx	
	เครดิต ขาดทุนจากการชำระบัญชี		xxx

การปฏิบัติทางบัญชี (ต่อ)

๗. ปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร
ไปบัญชีรับ - จ่าย

๘. บันทึกรายการจ่ายคืน
ค่าหุ้นแก่สมาชิก
(รวมวางเงินเพื่อจ่ายภายหลัง)

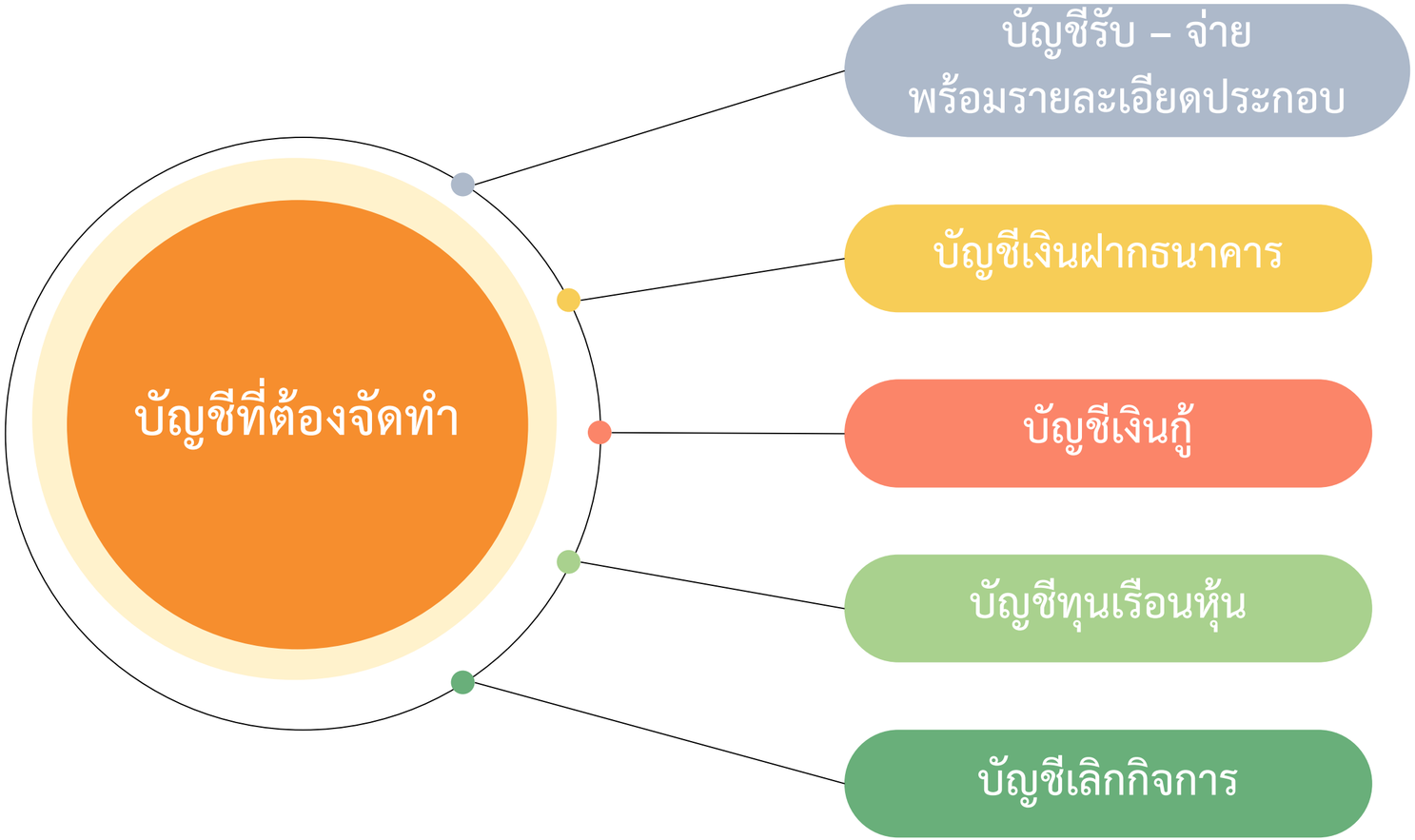
๙. บันทึกรายการจ่ายส่วนเกินจาก
การชำระบัญชีแก่สมาชิก
(เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน)

๑๐. บันทึกรายการจ่ายเงิน
ส่วนที่เหลือจากการชำระ
บัญชีแก่ สหกรณ์อื่น / สสท.

๑. จัดทำรายการย่อของบัญชีที่ชำระ

ตั้งแต่วันเริ่มต้นชำระบัญชี ถึงสิ้นสุดการชำระบัญชี

บัญชีรับ - จ่าย

ตั้งแต่วันที่ ..... ถึงวันที่ .....

รายการ	จำนวนเงิน	รายการ	จำนวนเงิน
รายได้ดำเนินงาน	xxx	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	xxx
เงินรับจากลูกหนี้	xxx	ค่าใช้จ่ายชำระบัญชี	xxx
เงินรับจำหน่าย ท/ส.	xxx	ชำระหนี้สิน (รวมวางเงิน)	xxx
ค่าหุ้นเรียกชำระเพิ่ม	xxx	จ่ายฝากธนาคาร	xxx
ถอนเงินจากธนาคาร	xxx	จ่ายชำระเงินกู้	xxx
รวมรับ	xxx	รวมจ่าย	xxx
เงินสดยกมาตามงบดุล	xxx	เงินสดยกไป	xxx
	xxx		xxx

บัญชีรับ – จ่าย (ต่อ)

รายการ	จำนวนเงิน	รายการ	จำนวนเงิน
รวมรับ	xxx	รวมจ่าย	xxx
เงินสดยกมาตามงบดุล	xxx	เงินสดยกไป	xxx
ท/ส เหลือตาม ม.86		จ่าย ท/ส เหลือตาม ม.86	
เงินสดคงเหลือ	xxx	1. จ่ายให้สมาชิก (รวมวางเงิน)	
ท/ส อื่นที่มิได้จำหน่าย	xxx	- ค่าหุ้น	xxx
		- เงินปันผล	xxx
		- เงินเฉลี่ยคืน	xxx
		2. ทรัพย์สินเหลือ	
		- โอนให้สหกรณ์อื่น	xxx
		- โอนให้ สสท.	xxx
	xxx		xxx

รายละเอียดประกอบบัญชีรับ - จ่าย

รายละเอียด 1
รายได้จากการดำเนินงาน

- ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้	XXX
- ขายสินค้า	XXX
- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	XXX
- รายได้เบ็ดเตล็ด	XXX
	XXX

รายละเอียด 2
เงินรับจากลูกหนี้

- ลูกหนี้เงินกู้	XXX
- ลูกหนี้การค้า	XXX
	XXX

รายละเอียดประกอบบัญชีรับ - จ่าย

รายละเอียด 3
เงินรับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน

- ที่ดิน	XXX
- เครื่องใช้สำนักงาน	XXX
	XXX

รายละเอียด 4
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

- ดอกเบี้ยเงินกู้		XXX
- ค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้	XXX	
	XXX	

รายละเอียดประกอบบัญชีรับ - จ่าย

รายละเอียด 5
ค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี

- ค่าธรรมเนียมศาล	xxx
- ค่าทนายความ	xxx
	xxx

รายละเอียด 6
จ่ายชำระหนี้สิน

- เจ้าหนี้การค้า	xxx
- วางเงินชำระหนี้ตาม ม.84	xxx
	xxx

บัญชีเงินฝากธนาคาร

รายการ	จำนวนเงิน	รายการ	จำนวนเงิน
รวมรับ	xxx	รวมจ่าย	xxx
เงินสดยกมาตามงบดุล	xxx	เงินสดยกไป	xxx
ท/ส เหลือตาม ม.86		จ่าย ท/ส เหลือตาม ม.86	
เงินสดคงเหลือ	xxx	1. จ่ายให้สมาชิก (รวมวางเงิน)	
ท/ส อื่นที่มิได้จำหน่าย	xxx	- ค่าหุ้น	xxx
		- เงินปันผล	xxx
		- เงินเฉลี่ยคืน	xxx
		2. ทรัพย์สินเหลือ	
		- โอนให้สหกรณ์อื่น	xxx
		- โอนให้ สสท.	xxx
	xxx		xxx

บัญชีเงินฝากธนาคาร

ตั้งแต่วันที่ ..... ถึงวันที่ .....

รายการ	จำนวนเงิน	รายการ	จำนวนเงิน
เงินฝาก ธ. ยกมาตามงบดุล เงินนำฝากธนาคาร ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	xxx xxx xxx	ถอนเงินจากธนาคาร	xxx
	xxx		xxx

บัญชีเงินฝากธนาคาร

ตั้งแต่วันที่ ..... ถึงวันที่ .....

รายการ	จำนวนเงิน	รายการ	จำนวนเงิน
ส่งชำระหนี้ (รวมหนี้ที่ลดให้)	xxx	เงินกู้ยกมาตามงบดุล ดอกเบี้ยเงินกู้	xxx xxx
	xxx		xxx

บัญชีเงินฝากธนาคาร

ตั้งแต่วันที่ ..... ถึงวันที่ .....

รายการ	จำนวนเงิน	รายการ	จำนวนเงิน
ขาดทุนจากการชำระบัญชี	xxx	ค่าหุ้นยกมาตามงบดุล	xxx
จ่ายคืนค่าหุ้น (รวมวางเงิน)	xxx	เรียกชำระเพิ่มเติม	xxx
	xxx		XXX

บัญชีเงินฝากธนาคาร

ตั้งแต่วันที่ ..... ถึงวันที่ .....

รายการ	จำนวนเงิน	รายการ	จำนวนเงิน
ราคา ท/ส ตามงบดุล	xxx	ทุนสำรอง , ทุนต่างๆ กำไรรอจัดสรร	xxx
ยกเว้น เงินสด , ธนาคาร		รายได้ดำเนินงาน	xxx
กำไรรอจัดสรร ท/ส มิได้		เงินรับจากลูกหนี้	xxx
จำหน่ายฯ		เงินรับจากจำหน่าย ท/ส	xxx
		หนี้ที่เจ้าหนี้ยกให้	
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	xxx		
ค่าใช้จ่ายชำระบัญชี	xxx		
ส่วนเกินจากการชำระบัญชี	xxx	ขาดทุนจากการชำระบัญชี	xxx
	xxx		xxx

๒. จัดทำรายงานการชำระบัญชี

๐๑ สหกรณ์ที่ชำระบัญชี.....

๐๒ วันที่เลือกตั้ง/แต่งตั้งผู้ชำระบัญชี.....

๐๓ การจดทะเบียนผู้ชำระบัญชี.....

๐๔ การประกาศโฆษณา/วิธีอื่น.....

๐๕ การจัดทำงบการเงินตามมาตรา 80.....

๐๖ เวลาที่ใช้ในการชำระบัญชี.....

๒. จัดทำรายงานการชำระบัญชี (ต่อ)

๐๗ วิธีดำเนินการชำระบัญชี

- การเรียกหนี้สิน.....
- การชำระหนี้.....
- การจัดการทรัพย์สิน.....
- กิจการอย่างอื่นที่จำเป็น.....
- ค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี.....

๐๘ ผลการชำระบัญชี.....

๐๙ ทรัพย์สินเหลือจากการชำระบัญชี.....

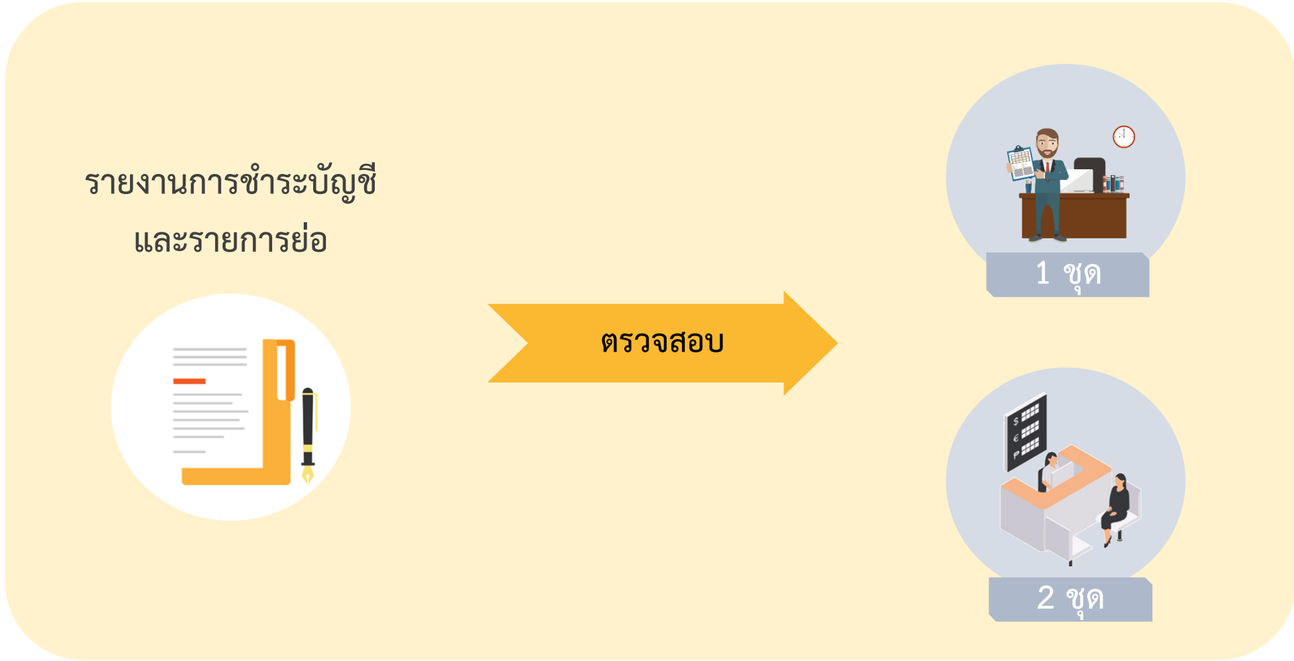
๑๐ เรื่องอื่นๆ .....

๓. ส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ

ส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ

ให้ผู้ชำระบัญชีส่งรายงานการชำระบัญชี และรายการย่อของบัญชีที่ชำระให้ผู้สอบบัญชีรวม 3 ชุด เมื่อได้ตรวจสอบรับรองรายงานดังกล่าวให้ผู้สอบบัญชีเก็บไว้ 1 ชุด และส่งคืนให้ผู้ชำระบัญชี 2 ชุด

๔. เสนอต่อนทส.เพื่อถอนชื่อสหกรณ์

รายงานการชำระบัญชี

ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานการชำระบัญชีดังกล่าวต่อ นทส. ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองบัญชีที่ชำระนั้น เมื่อ นทส. ให้ความเห็นชอบในการชำระบัญชีแล้ว ให้ถือเป็นที่สุดแห่งการชำระบัญชี และ นทส. จะมีคำสั่งให้ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียน โดยส่งสำเนาคำสั่งถอนชื่อสหกรณ์ไปยังผู้ชำระบัญชี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ

๕. ส่งมอบสมุดบัญชี/เอกสารแก่ นทส.

01	มาตรา 88
02	มาตรา 88 วรรคสอง วรรคสาม

ให้ผู้ชำระบัญชีส่งมอบสมุดบัญชี/เอกสารของสหกรณ์ที่ชำระบัญชีเสร็จแล้วแก่ นทส. ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ นทส. ให้ความเห็นชอบ

ให้ นทส. รักษาสมุดบัญชี/เอกสารของสหกรณ์ที่ชำระบัญชีเสร็จแล้ว 2 ปี นับแต่วันที่ถอนชื่อสหกรณ์นั้นออกจากทะเบียนและให้ ผู้มีส่วนได้เสียตรวจดูได้ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

